



Lausunto

6.5.2026

VN/36213/2025
VN/36213/2025-MMM-
121

Ympäristöministeriö

Maa- ja metsätalousministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi yhdyskuntarakentamislakiin sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Maa- ja metsätalousministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitykseksi yhdyskuntarakentamislakiin sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

1 luku Yleiset säännökset

Esitysluonnoksen 1 §:ssä säädetään lain yleisestä tavoitteesta. Lain tavoitteena on mainittu tarve järjestää kunnan yleisten alueiden suunnittelu, rakentaminen ja kunnossapito sekä hulevesien käsittely rakentamissa ympäristössä siten, että luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle, edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehitys sekä turvataan yhdenvertaiset toimimismahdollisuudet kaikille. Säännöskotaisissa perusteluissa mainitaan, että ekologisesti kestävä kehitys tarkoittaisiin mm. luonnon monimuotoisuuden turvaamista, kiertotalouden edistämistä, luonnonvarojen säästeliästä käyttöä ja ilmastomuutokseen varautumista.

Maa- ja metsätalousministeriö (myöhemmin MMM) pitää erinomaisena, että luonnon monimuotoisuus on mukana HE:ssä; koska asia on nostettu erikseen esiin, saattaa osa kunnista tunnistaa tämänkin näkökulman nyt konkreettisemmin. MMM pitää myös hyvänä, että yhdyskuntarakentamislaki tuo ilmatoriskit selkeästi osaksi yleisten alueiden suunnittelua ja luo tätä kautta oikeudellisesti sitovan perustan ilmastomuutoksen vaikutuksiin ja riskeihin varautumiselle kuntien suunnittelu- ja rakentamistehtävissä. Esityksessä ei kuitenkaan oteta kantaa ilmatoriskien tarkastelun aikajänteisiin, eri lämpenemistasoihin tai ilmastomuutokseen liittyviin epävarmuuksiin, minkä seurauksena erityisesti pitkän aikavälin ilmatoriskit voivat jäädä osin aliharkituiksi lain toimeenpanossa. Lain tavoitteiden toteutumisen kannalta olisi tärkeää edistää ajantasaisen ja riittävän yksityiskohtaisen ilmatoriski- ja haavoittuvuustiedon saatavuutta kunnissa sekä tukea toimeenpanoa riittävällä ohjeistuksella ja neuvonnalla, jotta ohjausvaikutus ei jäisi liian yleisluonteiseksi ja kunnat eivät joutuisi eriarvoiseen asemaan lain toimeenpanon ja ilmatoriskeihin varautumisen edistämässä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.mmm@gov.fi

9 luku Hulevedet

MMM pitää erittäin hyvänä, että esityksessä 62 §:ssä hulevesisuunnitelma on muutettu kohdekohtaisesta toteutussuunnitelmasta kattavaksi alueelliseksi hulevesien hallintasuunnitelmaksi.

Esitysluonnoksen 63 §:ssä esitetään, että kunnan on huolehdittava, että kunnan hulevesijärjestelmä toteutetaan asemakaavan mukaisen alueidenkäytön tarpeita vastaavasti, jos hulevesijärjestelmän toteuttamisesta kunnalle tai kiinteistön omistajalle tai haltijalle aiheutuvat kustannukset eivät ole kohtuuttomat. MMM katsoo, että jos asemakaavan mukaisen alueidenkäytön edellyttämä hulevesien hallinta on kohtuuttoman kallista toteuttaa, tulisi ensisijaisen ratkaisun olla rakentamissuunnitelman muuttaminen niin, että hulevesien hallinta on mahdollista kestävästi. MMM katsoo, että asemakaavan mukaista rakentamista ei tule toteuttaa siltä osin kuin sen edellyttämää hulevesien hallintaa ei pystytä toteuttamaan. Kunnan ei tulisi voida jättää itse laatimansa asemakaavan edellyttämiä hulevesijärjestelyjä toteuttamatta kustannussyistä, vaan tällaisessa tapauksessa on joko etsittävä vaihtoehtoinen hulevesien hallintaratkaisu tai muutettava rakentamissuunnitelmaa. Perusteluissa tulisi esittää kattavammin, minkä kaltaisissa hyvin poikkeavissa tilanteissa asemakaavan edellyttämä hulevesien hallinta voitaisiin jättää toteuttamatta. Kaikissa tapauksissa kunnan tulisi kuitenkin pystyä huolehtimaan hulevesien hallinnasta niin, että hulevesistä ei aiheudu haittaa huomioiden myös ilmastonmuutoksen aiheuttamat ennakoitavat vaikutukset.

Vaikutusten arviointi

MMM katsoo, että vaikutusten arvioinnissa kohdassa 4.2.3 Vaikutukset viranomaisten toimintaan ei huomioida hulevesien hallintasuunnitelmien laatimisen tuomaa hyötyä myöhemmissä suunnitteluvaiheissa. Hulevesien hallintasuunnitelman laatiminen saattaa hyvinkin vähentää ja vähintäänkin selkeyttää suunnittelutyötä sen pohjalta tehtävässä tarkemmassa yhdyskuntarakentamisen suunnittelussa.

Muita näkemyksiä koko luonnoksesta hallituksen esitykseksi

MMM huomauttaa, että esitysluonnoksen Lakiehdotukset -osion tekstit koskien vesihuoltolakia (3. Laki vesihuoltolain muuttamisesta) ja Rinnakkaistekstit -osiossa olevat vesihuoltolain rinnakkaistekstit eivät täysin vastaa toisiaan.

Osastopäällikkö

Jonas Liimatta

Neuvotteleva virkamies

Eeva Kaura

Jakelu

Ympäristöministeriö

VN/36213/2025-MMM-121

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: